

7

Tillfälligt beslut gällande
vårdkontakter på distans

m.m. inom

närsjukvården med
anledning av covid-19

HSN 2020-1616

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Rehabilitering-Habilitering-Hjälpmedel
Marie Bergendahl

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-11-26

HSN 2020-1616

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Tillfälligt beslut gällande vårdkontakter på distans m.m. inom närsjukvården med anledning av covid-19

Ärendebeskrivning

Ärendet innehåller förslag till tidsbegränsat beslut gällande vårdkontakter på distans samt vissa övriga justeringar i avtal till och med den 31 augusti 2021 med anledning av covid-19. Beslutet innebär justeringar i vissa avtal, inom närsjukvården, med vårdgivare för att begränsa smittspridningen.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

1. Förändringar avseende vårdkontakter på distans samt övriga justeringar, gällande under perioden 2021-01-01 till och med 2021-08-31, enligt hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande godkänns.
2. Förändringar avseende besöksersättningsgaranti som utgår till husläkaruppdrag med basal hemsjukvård, gällande under perioden 2021-01-01 till och med 2021-01-31, enligt hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, godkänns.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

För att minska smittspridningen av covid-19 och minska omfattningen av konsekvenserna för befolkningens hälsa har hälso- och sjukvårdsnämnden tidigare fattat tidsbegränsade beslut (HSN 2020-0666) med syftet att ge vårdgivare möjlighet att erbjuda vård på distans istället för genom ett fysiskt mottagningsbesök. Besluten har bland annat inneburit att

ersättningsnivåer för distanskontakter tillfälligt justerats och att begränsningar i avtal avseende distanskontakter tillfälligt avskaffats, såsom exempelvis takkonstruktioner för digitala besök. Beslutet har även innehållit avsteg från produktionskrav för vissa avtal.

Överväganden

Mot bakgrund av att covid-19 pandemin återigen bedöms pågå under ytterligare en tid anser förvaltningen att det är fortsatt angeläget att Region Stockholm verkar för att möjliggöra att vårdkontakter kan ske på distans. För att säkerställa denna utveckling föreslår förvaltningen att ett nytt beslut fattas om att tillåta vårdkontakter på distans i nedan beskrivna avtal.

Förslagen i detta tjänsteutlåtande är tidsbegränsade och innebär tillägg eller ändrade villkor utöver respektive vårdområdes ordinarie avtal.

Enligt nuvarande regelverk ska en vårdkontakt per distans rapporteras om vården som ges motsvarar ett fysiskt besök, se Regelverket för rapportering av vårdkontakter på Vårdgivarguiden. Detta regelverk kommer även att gälla för den vård per distans som kommer att utföras med anledning av de tillägg eller ändringar som nu föreslås.

Följande föreslås att gälla:

Rehabilitering och hälsa

- Att mottagningarna inom vårdvalen Primärvårdsrehabilitering, Specialiserad fysioterapi, Logopedi och Intensivträning för personer med rörelsenedsättning ges möjlighet att utföra samtliga typer av fysiska besök med digitala besök. Ersättningen uppgår till 75 procent av de fysiska besöken i enlighet med gällande förfrågningsunderlag.
- Att mottagningarna inom vårdvalet Specialiserad rehabilitering vid långvarig smärta och utmattningssyndrom ges möjlighet att utföra samtliga typer av fysiska besök med digitala besök. Ersättningen uppgår till den procentsats av de fysiska besöken som anges i gällande förfrågningsunderlag. Detta gäller även bedömningsdelen. Hela bedömningar kan utföras digitalt.
- Att leverantören för Psykosociala habiliteringsinsatser ges möjlighet att utföra samtliga typer av fysiska besök med digitala besök. Ersättningen uppgår till 75 procent av de fysiska besöken i enlighet med gällande förfrågningsunderlag. Observera att ersättningen för distanskontakt i gällande förfrågningsunderlag kvarstår.

- Att logopedier i Språkförskoleverksamhet ges möjlighet att ersätta samtliga typer av fysiska besök med digitala besök. Fast ersättning utgår månatligen i enlighet med gällande avtal. Möjligheten att ersätta fysiska besök med distanskontakter genererar ingen extra ersättning utöver det som regleras i vårdavtalet.

Habilitering & hälsa

Ersättningen för vårdkontakter på distans (ovan benämnd ”distansersättning”) som utförs inom habilitering & hälsa kommer att uppgå till:

- Chatt (alla yrkeskategorier), KVÅ=XSo03 Information och rådgivning med patient per brev i kombination med ZV051 Telemedicin, med 800 kr per rapporterad vårdkontakt.
- Gruppbesök/teambesök /Gruppteambesök föreslås införas. Ersättningen uppgår till 75 procent av fysiskt besök för rapporterad Vårdkontakt.

VUB-teamet

- Att VUB-teamet, vuxen och ungdomsteam för personer med intellektuell funktionsnedsättning och svår beteendeproblematik ges möjlighet att ersätta alla typer av fysiska besök med digitala besök. Fast ersättning utgår månatligen i enlighet med gällande avtal. Möjligheten att ersätta fysiska besök med distanskontakter genererar ingen extra ersättning utöver det som regleras i vårdavtalet.

Primär hörselrehabilitering

- Att primär hörselrehabilitering får utföra besök på andra platser än vad som normalt anges i uppdraget utifrån medicinska, vårdhygieniska och praktiska bedömningar. Variationen på dessa möjligheter är givetvis stor beroende på vårdområde, men det kan exempelvis vara utomhus, i hemmet eller i andra vårdgivares lokaler. Besök på andra platser ersätts i och med detta beslut retroaktivt från 1 oktober.

Ersättning för chatt

I enlighet med hälso- och sjukvårdsnämndens beslut i maj 2020 om distanskontakter ingår chatt i tillfälliga beslut om distansersättningar för följande vårdavtal:

Primärvårdsrehabilitering, Specialiserad fysioterapi, Logopedi, Intensivträning för personer med rörelsenedsättning, Specialiserad rehabilitering för långvarig smärta och utmattningssyndrom samt Psykosociala habiliteringsinsatser.

Chatt inom ovanstående områden ersätts i och med detta beslut som övriga digitala vårdkontakter.

Psykiatri

Verksamheterna inom den psykiatriska öppenvården erbjuds tillfälligt möjlighet att ersättas för distanskontakt som ett fysiskt mottagningsbesök. Förslaget innefattar planerade mottagningsbesök och innehåller följande justeringar:

- Att telefonkontakt avseende kvalificerad hälso- och sjukvård ska ersättas med samma ersättning som ett mottagningsbesök,
- Att videomöte (distanskontakt via videolänk) ska ersättas med samma ersättning som ett mottagningsbesök,
- Att telefonkontakt som avser konferens med patient och eller med företrädare ska ersättas med samma ersättning som ett mottagningsbesök.

Husläkaruppdrag med basal hemsjukvård

- Vid takberäkning för läkarbesök på mottagning och för psykosociala besök räknas i normalfallet även besökstyp 9 Distansbesök in. För att stimulera till fler distansbesök och färre fysiska besök föreslås att besökstyp 9 Distansbesök exkluderas från takberäkningen 2020 för läkarbesök på mottagning samt för psykosociala besök.
- För att underlätta triagering av patienter och för att ytterligare undvika att patienter som kan vara smittade av covid-19, träffar patienter ur riskgrupper i väntrum och andra utrymmen på mottagningen, föreslås att undantag under en period görs från avtalskravet om Webbtidbok.

Med anledning av att ett nytt förfrågningsunderlag börjar gälla för uppdraget från och med februari 2021 med förändrad ersättningsmodell föreslås besöksersättningsgaranti att gälla under januari 2021 med följande villkor.

Jämförelse görs av utbetald ersättning för besök på mottagning inom uppdragstyp 300 (vilket är husläkaruppdraget, inte uppdragstyp 301 psykosociala insatser och inte uppdragstyp 302 basal hemsjukvård) för januari 2021 jämfört med utbetald ersättning för februari månad 2020.

Som besöksersättning räknas all grundersättning för mottagningsbesöket samt tillägget för besök av helt olistad person. Inga KVÅ ersättningar eller hembesökstillägg räknas med. Besök som rapporterats på kombika för psykosociala besök eller hemsjukvårdsbesök räknas inte med.

Utbetalning av ersättningen görs som ett tillägg i Vårdfaktura med en månads förskjutning.

Fotsjukvård

Med anledning av covid-19 har besök på fotsjukvårdsmottagningar minskat på grund av avbokningar. Då fotsjukvårdens målgrupp har betydande behov av fotsjukvård även under denna period föreslås att ersättningen för hembesök tillfälligt höjs med 100 kronor för att stimulera till hembesök.

Närakuter

Närakuterna garanteras under en period samma nivå på den rörliga ersättningen som utbetalts under februari månad 2020. Detta i syfte att säkerställa att de har fullgod bemanning och kan fullgöra sitt uppdrag och därtill att mer omfattande resurser läggs på hantering av patienter som befaras ha Covid-19, vilket ersättningsmodellen inte kompenserar.

Tak för antalet digitala besök med mera

Flera vårdval har takkonstruktioner vad gäller andelen digitala besök som ersätts.

Förslaget är att tillfälligt undanta verksamheterna från tak för digitala besök för att minska antalet fysiska besök. Förslaget innefattar följande justeringar:

- Att mottagningar inom vårdvalen Primärvårdsrehabilitering, Specialiserad fysioterapi, Logopedi och Långvarig smärta får ta obegränsad andel digitala besök.

- Att ta bort maximalt antal digitala besök inom tilläggsuppdraget första linjen barn och unga psykisk ohälsa på Husläkarmottagningar och BUMM.
- Ersättningsmodellen för husläkarmottagningar justeras gällande tak för besök. För att stimulera till fler distansbesök och färre fysiska besök exkluderas distansbesök från takberäkningarna 2021 för läkarbesök på mottagning samt för psykosociala besök.

Tolk i talade språk

Regional särskild sjukvårdsledning (RSSL) beslutade den 10 mars 2020 att inriktning är att med bibehållen medicinsk kvalitet minimera spridningen i vårdmiljön. Fysiska tolkuppsdrag på plats (kontakttolkning) hos vårdgivare ska inte längre användas, utan vid behov av tolkningen ska det ske via distans.

Ersättning för kontakttolkning regleras i avtal avseende HSN 1501-0139, LS2015-0191, ersättning utgår från Domstolsverkets Tolktaxa, DVFS 2019:11. För att säkerställa att Region Stockholm har fortsatt tillgång till distanstolkresurser som en ersättning för kontakttolkning bedöms att även distanstolkningsuppdrag ska ersättas utifrån Domstolsverkets Tolktaxa, DVFS 2019:11.

Alla patientbesök där tolk krävs kan inte genomföras på ett patientsäkert sätt med stöd av distanstolk och det finns därför behov av att förtydliga det beslutet med några principer för då kontakttolk bör användas under pågående pandemi. Nedanstående principer ska användas som vägledning vid undantag från beslutet om att endast distanstolk ska användas.

Undantag till att använda kontakttolk kan exempelvis vara vid undersökning där man framkallar myokardischemi där det finns vissa risker, eller rent allmänt undersökning där snabb medverkan från patienten är av stor vikt, samt MR-undersökningar, där mobiltelefon inte kan vara med i rummet

Grundläggande förutsättningar för undantag till distanstolk är:

1. Undersökningen/åtgärden är av imperativ karaktär, d.v.s. medför uppenbar allvarlig risk och/eller försämring för patienten om den uteblir.
2. Tolk på plats är avgörande för att minimera risk och/eller utförande och/eller analys av undersökningen eller behandlingen.
3. Andra möjligheter är uttömda.

- Om det finns smittrisk för tolk att lämplig skyddsutrustning för denne kan tillhandahållas.

Uppehåll i telefontillgänglighetsmätningar

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen föreslår åter ett tillfälligt uppehåll i de telefontillgänglighetsmätningar som genomförs för att inte belasta vårdgivare när inflödet via telefon med anledning av Covid-19-pandemin åter ökar.

Telefontillgänglighetsmätningar genomförs inom allmänpsykiatri, vuxenpsykiatri, barn- och ungdomspsykiatri, beroendevård, ätstörningsvård, sexualmedicin, hjälpmedelscentral och husläkarverksamhet.

Uppehållet i telefontillgänglighetsmätningarna föreslås gälla med omedelbar verkan och till och med den 31 augusti 2021. Uppehållet kan vid behov komma att förlängas. Förslaget kan komma att påverka ersättningen i vårdavtal där telefontillgänglighet utgör grund för beräkning av målrelaterad ersättning.

Generellt om distanskontakter inom alla berörda vårdområden

En distanskontakt ska ersätta ett fysiskt besök i enlighet med ordinarie kriterier för vad som utgör en vårdkontakt enligt gällande regelverk för rapportering av vårdkontakter.

De vårdkontakter som sker på distans ska rapporteras med besökstyp 9 Distanskontakt. Rapportering av vårdkontakter som sker på distans är obligatoriskt oavsett om ersättning utgår för dessa eller inte. De administrativa krav som enligt avtalen gäller för rapportering av vårdkontakter förändras därmed inte med anledning av tilläggen eller ändringarna om distansersättning som görs i avtalen.

Vårdgivaren ska ansvara för att distanskontakter sker i enlighet med de krav på säkerhet som föreligger.

Med undantag för de ändringar och tillägg som anges ovan, ska villkoren i avtalen fortsätta att gälla i oförändrat skick.

Ekonomiska konsekvenser

Det ekonomiska konsekvenserna av besluten är svåra att bedöma. Eventuella kostnadsökningar som besluten ger upphov till bedöms vara motiverade för att minska smittspridningen.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Syftet med föreslagna förlängningar är att minska smittspridningen mellan patienter och risken att föra in smittan i sjukvården. Att minska dessa risker torde vara positivt för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Att vårdgivare får bättre förutsättningar att erbjuda vårdkontakter per distans bedöms innebära att fler personer i länet erbjuds möjligheter till vård vilket under rådande omständigheter bedöms få positiva konsekvenser för jämställd och jämlik vård

Miljökonsekvenser

Att fler vårdkontakter sker på distans minskar resandet och väntas därmed få positiva konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser

Vårdgivare möter under föreslagna period förändrade förutsättningar att erbjuda vårdkontakt på distans. Rapportering av vårdkontakter för utförd vård är obligatorisk och ersättning för vårdkontakter per distans utgår från denna rapportering, där så är möjligt. Detta för att inte öka administrationen för vårdgivare.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till

Akten